

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๒/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
เกี่ยวกับบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า

ผู้อุทธรณ์ : นางกิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางกิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่ ผู้อุทธรณ์ อดีตผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างลงในพื้นที่เลือกตั้งเขต ๓ จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือไม่ลงวันที่ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า จำนวน ๕ รายการ คือ

๑. บัญชีผู้ขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า
๒. แบบคำขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า (แบบ ทก.๑ หรือแบบ ทก.๑/๑)
๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า
๔. หนังสือมอบหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นขอยื่นใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าแทน
๕. หลักฐานที่แสดงว่าไม่อาจไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้ ได้แก่

คำสั่งของทางราชการ หรือคำสั่งของหน่วยงานเอกชน หรือหนังสือเชิญไปร่วมงานที่สำคัญ หรือหนังสือแจ้งให้เข้ารับการรักษายาบาล หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานของรัฐที่ยืนยันว่าไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

อำเภอดอยสะเก็ดมีหนังสือ ที่ ชม ๐๕๑๘/๔๓๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า คำขอและหรือการใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าเป็นสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๓๕ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็น

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๒/๒๕๕๗

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะเป็นเรื่องระหว่างผู้ยื่นคำขอและผู้มีอำนาจวินิจฉัยตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ และเรื่องดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจของนายอำเภอ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งของอำเภอโดยสะกิดที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่อำเภอโดยสะกิด มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของอำเภอโดยสะกิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์อดีตผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างลงในพื้นที่เลือกตั้งเขต ๓ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนกรณีการรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าในพื้นที่เลือกตั้งเขต ๓ จังหวัดเชียงใหม่ ว่าการยื่นเรื่องขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ ไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตและเกิดจากความสนใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รวมทั้งไม่มีเหตุผลความจำเป็นที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เลือกตั้งเขต ๓ จังหวัดเชียงใหม่ จะต้องใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหลายประการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างชัดเจน ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า จำนวน ๕ รายการ ไปยังอำเภอโดยสะกิด แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ อำเภอโดยสะกิดมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขม ๐๕๑๘/๑๓๓๕ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.๑๐) ที่ใช้ในการเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตอำเภอโดยสะกิด เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ และที่ใช้เลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ชุดที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งใช้ตรวจสอบและหมายเหตุการณ์ลงคะแนน เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนแล้วภายใน ๓ วันนับแต่วันเลือกตั้ง อำเภอจะต้องรีบส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่เก็บรักษาไว้ ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๔๗ และปัจจุบันเอกสารดังกล่าวอยู่ในการครอบครองดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๒/๒๕๕๗

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ไม่พบในสารบบการจัดเก็บเอกสารในสำนักทะเบียนอำเภอทยสะเกต เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารราชการทั่วไปที่ไม่ใช่เอกสารสิทธิเกี่ยวกับการเงิน เอกสารนิติสัมพันธ์ที่กฎหมาย/ระเบียบ กำหนดให้เก็บรักษาไว้และหรือเอกสารลับที่จะต้องอยู่ในการครอบครองดูแลตามนัยข้อ ๕ แห่งระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่สำคัญเป็นเอกสารที่ไม่มีข้อกำหนดหรือระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดให้เก็บรักษาไว้เป็นการเฉพาะเพื่อความจำเป็นในการตรวจสอบหรือส่งคืนการเลือกตั้ง ภายหลังการเลือกตั้งแล้วเสร็จดังเช่นข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ประกอบกับลักษณะงานของฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นงานให้บริการประชาชนด้านทะเบียนราษฎร ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนทั่วไป จึงมีเอกสารที่จะต้องใช้ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จะต้องจัดระบบเก็บรักษาเอกสารสำคัญเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานและใช้เอกสารหลักฐานเพื่อการตรวจสอบอ้างอิงข้อมูลทะเบียนประวัติของราษฎรของเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงามของสถานที่ให้บริการตามนโยบายของกรมการปกครอง ดังนั้น หากเป็นเอกสารธรรมดาไม่มีความสำคัญต่อการจัดเก็บหรือการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ไม่มีข้อกำหนดในการจัดเก็บและมีได้กำหนดอายุการเก็บหนังสือไว้ ตามข้อ ๕๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ สำนักทะเบียนอำเภออาจเก็บรักษาไว้ชั่วคราวเพื่อรอการทำลายหรือดำเนินการทำลายเอกสารเหล่านั้นทันที ทั้งนี้ ตามดุลพินิจของนายทะเบียนอำเภอในการใช้เอกสารที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานและเพื่ออนุรักษ์ตามนโยบายกรมการปกครองที่ให้ปรับปรุงตกแต่งห้องสำนักทะเบียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสะอาด สวยงามอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.๑๐) ที่ใช้ในการเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตอำเภอทยสะเกต เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ ปัจจุบันเอกสารดังกล่าวไม่ได้อยู่ในความครอบครองของอำเภอทยสะเกต แต่อยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ กรณีนี้อำเภอทยสะเกตมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำแก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๒/๒๕๕๗

สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ อำเภอดอยสะเก็ดไม่ได้จัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขออยู่ในความครอบครอง คณะกรรมการฯ จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าคำกล่าวอ้างของอำเภอดอยสะเก็ดเป็นความจริงสามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์